

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2888/2018
06.12.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранислава Босиљковића и Зоране Делибашић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милош Влаховић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Министарство правде, Управа за извршење кривичних санкција, Казнено поправни завод у Београду, коју заступа Државно правобранилаштво из Београда, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1818/18 од 22.06.2018. године, у седници одржаној дана 06.12.2018. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 1818/18 од 22.06.2018. године тако што се жалба тужене **ОДБИЈА као неоснована** и **ПОТВЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П1 40/18 од 22.02.2018. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиоцу на име трошкова ревизијског поступка исплати износ од 24.000,00 динара.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 40/18 од 22.02.2018. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца па је обавезана тужена да му на име накнаде трошкова превоза за долазак на рад и одлазак са рада за период од фебруара 2013. године до септембра 2013. године исплати појединачне месечне износе ближе описане овим ставом са припадајућом законском затезном каматом. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 109.380,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправака пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1818/18 од 22.06.2018. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П1 40/18 од 22.02.2018. године, па је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да му на име трошкова превоза за долазак

на рад и одлазак са рада исплати појединачне новчане износе ближе наведене у овом ставу изреке, са припадајућом законском каматом од доспелости сваког појединачног износа. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу два изреке пресуде Првог основног суда у Београду П1 40/18 од 22.02.2018. године и то тако да је обавезан тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 6.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде тужилац је благовремено, преко пуномоћника, изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права, с тим што је предложио да се ревизија сматра изузетно дозвољеном применом члана 404. ЗПП.

Врховни касациони суд о тужиочевој ревизији није одлучивао на основу члана 404. Закона о парничном поступку, јер је у овом случају ревизија дозвољена по члану 403. став 2. тачка 2. истог закона, који искључује примену одредбе о посебној ревизији.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку Закона ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС и 55/14 –у даљем тексту ЗПП), Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је државни службеник код тужене, те се о његовом праву за накнаду трошкова везаних за рад одлучује применом одредби Закона о платама државних службеника и намештеника. Тужилац се није обраћао туженој захтевом за накнаду трошкова превоза у складу са процедуром Управе за извршење кривичних санкција – КПЗ у Београду. Према процедури тужене од 23.01.2013. године државни службеници и намештеници чије место пребивалишта преко 50 км удаљености од седишта послодавца, измењена је дотадашња процедура на тај начин да је утврђена обавеза запослених да доставе попуњен захтев који се предаје до последњег радног дана у месецу за наредни месец, попуњену изјаву на полеђини захтева, копију личне карте искоришћене месечне карте од овлашћеног аутопревозника или појединачне оригиналне карте искоришћене на релацији за које је захтев упућен из којих се јасно види релација, време, датум пута и износ. Упућивањем захтева државном органу за накнаду трошкова превоза за долазак на рад и одлазак са рада, сматра се да је држави службеник поднео захтев за остваривање овог права и да државни орган доноси појединачно решење за примену овог права, за чије доношење је неопходно да подносилац захтева приложи адекватан доказ. Обавештењем – процедуром тужене од 05.11.2013. године, измењена је претходна процедура, те је

одређено да државни службеници који остварују право на накнаду трошкова превоза за долазак на рад и одлазак са рада, а чије пребивалиште је до и преко 50 км удаљености од седишта послодавца, по истека месеца достављају захтев за накнаду трошкова превоза. Уз захтев су у обавези да приложе искоришћену оригиналну месечну карту, односно искоришћене оригиналне појединачне карте овлашћеног аутопревозника чије услуге користе до петог у месеци за претходни месец, те да се решење о накнади наведених трошкова сачињавају до 10-тог у месецу за наредни месец. Према наводима тужиоца, редовно је техничком секретару предавао захтеве за накнаду трошкова превоза на релацији Београд-..., за које није добијао потврду да су заведени, те о истима није одлучивано, а тужена је тек од априла 2015. године почела да исплаћује трошкове превоза. Из налаза и мишљења судског вештака економско-финансијске струке од 06.02.2017. године утврђено је да је тужиоцу мање исплаћена висина накнаде трошкова превоза за период од 01.02.2013. до 30.09.2013. године и да ти износи месечно износе 29.920,00 динара, а укупан износ неисплаћених трошкова у наведеном периоду износи 239.360,00 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев и обавезао тужену да тужиоцу на име накнаде трошкова превоза за долазак на рад и одлазак са рада у утуженом периоду исплати укупан износ од 450.100,00 динара, а који износ је утврђен налазом и мишљењем вештака економске струке.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду, па је одбио тужбени захтев као неоснован којим је тужилац тражио да се обавезе тужена да му на име накнаде трошкова за долазак на рад и одлазак са рада у утуженом периоду исплати тражени новчани износ. Другостепени суд је у образложењу своје одлуке навео да тужилац није доставио доказ да се писменим путем обраћао надлежном функционеру захтевом за исплату предметних трошкова, нити је због евентуалног ћутања администрације покренуо управни спор, те да и у ситуацији када му није признато право на накнаду трошкова превоза исти не може исплату тражити у парничном поступку.

По оцени Врховног касационог суда, погрешно је другостепени суд применио материјално право када је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужиоца.

Одредбом члана 13. Закона о државним службеницима (Службени гласник РС”, бр. 79/05...99/10) прописано је да државни службеник има право на плату, накнаду и друга примања према закону којим се уређују плате у државним органима.

Према члану 37. став 1. Закона о платама државних службеника и намештеника (“Службени гласник РС” бр. 62/06...99/10) државни службеник има

право на накнаду трошкова за долазак на рад и одлазак са рада, а време које је провео на службеном путу у земљи и иностранству, за смештај и исхрану док ради и борави на терену и на накнаду трошкова који су изазвани привременим или трајним премештајем у друго место рада, док је ставом два истог члана прописано да услови за накнаду трошкова, њихове висине и начин на који се остварују, се прописују уредбом Владе.

Чланом 2. став 1. тачка 1. Уредбе о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника (“Службени гласник РС” бр. 98/07) предвиђено је да се државном службенику и намештенику надокнађују трошкови превоза за долазак на рад и одлазак са рада, док је чланом 3. исте Уредбе предвиђено да се државном службенику и намештенику надокнађују трошкови превоза за долазак на рад и одлазак са рада у висини цене месечне претплатне карте у градском, приградском, односно међуградском саобраћају.

Наведеним законским прописима, тужиоцу је, као државном службенику запосленом код тужене, признато право на накнаду трошкова за долазак на рад и на одлазак са рада, чији је смисао да се обезбеди присуство запосленог на раду, при чему наведено право није условљено ни подношењем захтева, нити доказивањем да је запослени стварно подносио трошкове. Тужена је дужна да тужиоцу у складу са одредбом члана 118. став 1. тачка 1. Закона о раду и члана 154. став 1. и 172. став 1. Закона о облигационим односима исплати трошкове који је тужилац имао за долазак на рад и одлазак са рада у спорном периоду. Тужена је у обавези да тужиоцу у целини плати трошкове које је имао за долазак на рад из места ..., где има пребивалиште, до Београда где је место рада и одлазак са рада, без обзира што тужилац није подносио туженом захтев за накнаду. Закон о платама државних службеника и намештеника и Уредба о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника не прописује обавезу запосленог да за остваривање свог законског права на накнаду трошкова превоза мора да подноси руководиоцу посебан захтев. Право запосленог на трошкове превоза засновано је непосредно на закону и подзаконском акту, а да ли ће руководиоци органа да о том праву одлучују посебним решењем за сваког запосленог појединачно, није од утицаја на обавезу накнаде трошкова превоза. Имајући у виду да је тужена својим незаконитим радом (неисплаћивањем трошкова превоза у одређеном периоду) тужиоцу проузроковала штету у обавези је да ову штету накнади на основу члана 154. став 1. и 182. став 1. Закона о облигационим односима.

Висина накнаде трошкова превоза тужиоца за долазак на рад и одлазак са рада на наведеној релацији у спорном периоду утврђена је вештачењем вештака економско-финансијске струке од 06.02.2017. године. У налазу и мишљењу наведеног вештачења утврђен је износ накнаде за период од фебруара 2013. године до септембра 2013. године, а на основу висине месечне претплатне карте на релацији Београд-... . Обрачун је вршен у складу са решењем послодавца којим

је тужиоцу призната накнада трошкова за долазак на рад и одлазак на рад на предметној релацији и на основу цене превоза које су у наведеном периоду биле стабилне и без промена.

Потврђена је и одлука о трошковима првостепеног поступка имајући у виду да су исти правилно одмерени применом одредбе члана 153. и 154. ЗПП.

Из наведених разлога на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Одлуку у другом ству изреке, Врховни касациони суд донео је применом одредбе члана 165. став 2, 153. и 154. ЗПП, те је обавезана тужена да тужиоцу на име трошкова ревизијског поступка исплати износ од 24.000,00 динара и то на име састава ревизије применом АТ.

**Председник већа - судија
Бранислава Апостоловић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић